

Den frie Lærerskole

Tillidsmandsmødet 2. september 2017

Styrelsens beretning

Intro

I dag sidder vi samlet her i den meget fint renoverede foredragssal på Den frie Lærerskole. Her er godt at være – akkurat som der er godt at være på Den frie Lærerskole i det hele taget.

Beretninger kigger mest af alt bagud, og konstaterer, hvad der er sket. Det er godt, for en skole kendes bedst på dens praksis, og det er samtidig det bedste afsæt for at pege på det, vi ønsker skal ske i fremtiden.

Derfor er der afsat tid til at vi i eftermiddag kan drøfte værdier, der kan indgå i det videre arbejde med U-18.

Styrelsen

Styrelsen består af: Lone Binzer, næstformand, Troels Borring, Anja Rykind-Eriksen (hun er optaget af sine forpligtigelse på Rødding Højskole og derfor en hilsen fra hende), Inger Hjuler Bergeon, Gitte Pind, Britt Stockholm, Louise Frandsen (elevforeningens repræsentant) Henrik Knudsen og Ingvar Haubjerg Nielsen (medarbejderrepræsentanter) samt Nikolaj Sune Lund Gerlach (2. Årgang, elevrepræsentant), der har afløst Gwen Justesen (nu på barsel og fortsat 5. årgang), der har været med indtil sommerferien.

Skolekultur og ledelse

For tre år siden indledte vi en drøftelse om, hvorvidt styrelsen havde en hensigtsmæssig sammensætning på 11 personer: 7 folkevalgte medlemmer valgt på tillidsmandsmødet, 1 udpeget af elevforeningen, 2 valgt af medarbejdere og 1 valgt af de studerende.

Vi spurgte også om det var rigtigt, at studerende og medarbejdere sidder som fuldgældige medlemmer med stemmeret i en styrelse, der har det overordnede ansvar?

Styrelsen havde i disse drøftelser et skarpt øje for at sikre og skabe de bedste betingelser for forstanderen, så denne kan udføre ledelsen af Den frie Lærerskole.

For to år siden konkluderede vi, at Den frie Lærerskole er en konstruktion båret af værdier og en stærk skolekultur, hvor sammenhængen mellem styrelsens beslutninger bedst kan foldes ud i dagligdagen af forstander og medarbejdere, når de er inddraget og dermed påtager sig et ansvarsfuldt ejerskab til disse beslutninger.

Nogen vil med rette kunne sige, at drøftelserne har taget lang tid og måske også være langtrukne. Men den grundighed og fordybelse i, hvad der er på spil i en skole, er væsentlig.

Da forretningsfører Lennart Simonsen helt uventet i februar 2017 meddelte, at han havde fået nyt job, og derfor ville fratæde sit engagement på Den frie Lærerskole med udgangen af februar, var det en god og naturligt anledning til at overveje, hvordan den ledelsesmæssige struktur kunne forandres eller udvikles.

Det aktuelle behov for ansættelse af en ny forretningsfører faldt samtidig med afklaring med Lenette Kroneshøj om at påtage sig opgaven som leder af køkkenet, men også med udsigt til et generationsskifte i pedel- og serviceafdelingen, hvor Henrik Knudsen efter nytår 2018 går på pension.

Ole Pedersen inviterede derfor først næstformand Lone Binzer og jeg ind i et tæt parløb om, hvilke muligheder, der kunne være for en fremtidig ledelsesstruktur. Dernæst selvfølgelig også styrelsen og medarbejderne.

Og vi var alle godt forberedte, netop fordi vi har haft modet til i de sidste år, at drøfte med hinanden, hvilke styrker skolefællesskabet har, og hvad vi tænker om ledelse af en fri skole som Den frie Lærerskole.

Ledelsesstrukturen er derfor ændret og har fået et fladt tryk, så der fremstår en ledelsesgruppe på 5: forstanderen, som der sidder for bordenden med en viceleder, en kontorleder, en køkkenleder og serviceleder rundt om bordet.

Ole Pedersen vil i sin beretning udfolde dette endnu tydeligere. Styrelsen er vældig tilfreds med denne nye struktur. Vi fornemmer også at medarbejderne er glade for den. Og jeg synes det er værd at bemærke, at processen har været let og båret på tillid. Nu skal det så vise sig i praksis.

Den gode læreruddannelse

Der arbejdes med en revidering af den nuværende undervisningsplan. Målet er at få en ny plan fra august 2018.

Tillidsmandskredsen blev involveret i det ved en fælles debat sidste år. Det gør vi igen senere i dag, hvor Keld Skovmand leder os videre. En undervisningsplan skal være funderet i daglig praksis, det er forstander, lærere og studerende, der har fag, undervisning, dannelse og skolekultur tæt på, og derfor også dem, der har viden og indsigt i, hvad der kan og skal ændres på.

Men en fri skoles bagland kan selvfølgelig også præge denne debat med fordel – og derfor håber jeg, I vil bidrage senere, så læreruddannelsen på Den frie Lærerskole til enhver tid er god – hvis ikke den bedste!

Men noget kunne tyde på, at Den frie Lærerskole har fat i den lange ende af, hvad god læreruddannelse er. Uddannelses- og forskningsminister Søren Pind har luftet ideen om, at en 5-årig læreruddannelse vil være at foretrække, og gerne med et universitært tilsnit.

Det sker samtidig med, at den nye læreruddannelse skal evalueres – og her er bestemt noget at evaluere og vurdere på, så læreruddannelsen kan blive både attraktiv for unge at søge, men også gøre lærerstuderende til gode lærere i skolen.

Herfra kan vi under alle omstændigheder sige, at det tredje år i praktik på en skole er unikt og noget særligt. Det er ikke nødvendigvis sådan, at flere år blot skal betyde flere timer på bænken.

Årets optag af nye studerende på Den frie Lærerskole er rigtig fint, og med 75 nye studerende på 1. årgang kan vi godt tale om fuldt hus. Det kan ikke alle UC'erne prale med.

Vi har et godt samarbejde med UC Lillebælt. Det gælder PD-uddannelsen, som er målrettet de frie skoler. Det gælder samarbejdet i videncenter lærermiddel.dk, hvor Nationalt Videncenter for Frie Skoler er placeret, og der er små indledende drøftelser om et samarbejde omkring efter- og videreuddannelse med UC Lillebælts pædagoguddannelse i Svendborg.

Den del med efter- og videreuddannelse er også en vigtig del af Den frie Lærerskoles virke.

Internationalt arbejde

Ole Pedersen deltog i foråret 2017 i en studietur til Sydkorea. Efterskoleforeningen var arrangør og tilrettelægger af turen, som havde deltagelse af både især efterskolefolk, men også både Højskoleforeningen og Dansk Friskoleforening var med på turen. Så takket være mine forskellige formandskasketter, så kom vi på tur sammen.

Det er vist første gang, at de 4 frie skoleformer var med samme fly – og inden vi fik set os om, så præsenterede vi den frie skolesektor i Danmark over for næsten 1000 deltagere på en konference i Seoul. Vi kunne udfolde frie skoler i forskellige former fra barn til voksen – fra skoleelev, over ungdomsliv og voksenliv til livet som lærerstuderende. Den sammenhæng er unik og den gør indtryk i Sydkorea.

Deltagere var lærere på såvel offentlige som frie og private skoler, men også politikere, embedsmænd og meningsdannere, der alle lyttede andægtigt og nysgerrigt til vores præsentationer.

Sydkorea er interesserede i at finde ud af, hvad det danske skolesystem kan, og de har brug for at lære noget af os.

Denne tur og sidste års internationale konference her på Den frie Lærerskole med titlen "Togetherness as motivation" har ført de 4 organisationer tættere sammen, og vi har spurgt hinanden om, hvad vi kan sammen på det internationale område. Der var således i foråret en fælles innovationsdag, hvor alle ideer blev kastet op i luften – og konklusionen blev, at vi skal arbejde videre med at afdække, om vi både er forpligtet til at bidrage til at løfte et internationalt perspektiv på skole, men også hvordan vi kan gøre det bedst muligt i forhold til at skabe faglig udvikling, sikre kvalitet og substans i kulturmødet på skolerne.

På mandag mødes vi igen, og her udarbejdes et grundlag, som de 4 organisationer kan tage stilling til, hvorvidt de vil indgå helt eller delvist i arbejdet. Det er under alle omstændigheder et felt, som Den frie Lærerskole både kan bidrage til og kan få erfaringer med til glæde for de studerende.

Desuden er det besluttet at gentage den internationale konference i uge 41 med titlen "The Power of Belonging"

Planlægningen er i gang og her er alle 4 organisationer også med rundt om bordet. De øvrige tre organisationer har desuden tydeligt tilkendegivet, at Den frie Lærerskole igen skal være vært for konferencen – og det gør vi gerne.

Politisk dagsorden

Der er ikke udsigt til at dimensioneringen af uddannelserne ændres. Derfor kan vil Den frie Lærerskole i 2018 få tilskud til 69 studerende. Vi har altså optaget flere, for at kalkulere med frafald, og dermed sikre økonomi. Men det er samtidig ikke sådan, at der optages et uendeligt antal elever af

hensyn til økonomien. Det er alene kvalifikationer, motivation og vurderingen af, hvor mange elever der er passende på den nye årgang, der er afgørende for antal optagne.

Nu er det Søren Pind, som besidder posten som Uddannelses- og Forskningsminister. Han er inviteret til at komme i dag, men der var ikke plads i kalenderen. Men vi vil gerne i dialog med ham, for der er flere nødvendige forhold, som vi med fordel kan præsentere ham for.

Han er optaget af, hvordan uddannelsesinstitutioner sikrer kvalitet af uddannelserne – ikke forstået som kvantitet ved at måle gennemførelsestid, beskæftigelse efter endt studie m.v. Men som noget som uddannelser kan bedømmes på, og som handler om kvalitet. Det er positivt, og vi skal selvfølgelig give ham nogle svar på, hvad vi mener, det kan være.

Desuden tales der om at sikre uddannelse i hele landet, og den problemstilling er selvfølgelig nærværende når man har til hus på Sydfyn.

Økonomi

Den frie Lærerskoles økonomi præsenteres under et senere punkt. Et positivt resultat på knap 900.000 kr. er bedre en ventet.

Vi følger den vedtagne strategi for vedligeholdelse af bygninger, boliger og andre faciliteter.

Æblegården og Bakkehuset er færdig. Brandts Minde er renoveret i skoleåret 2016-2017. I dette efterår venter Munin – en af de to boliger bag solcelleanlægget.

Derefter venter hovedbygningen med værelser og boligafsnit. I forbindelse med flytningen af håndværk til det tidligere bibliotek er kælderen indrettet til friluftsliv, og derfor også gennemgået.

Vi er fortsat afventende i forhold til at overgå fra flisfyr til fjernvarme, selvom fjernvarmeselskabet presser på med gode tilbud, så vurderes det fortsat om og hvornår Den frie Lærerskole evt. skal overgår til fjernvarme.

Der er altid noget at gå i gang med. Styrelsen har på mødet i går aftes givet grønt lys til at investere i et nyt automatisk låsesystem. Nøgler forgår og afløses af noget smart og moderne – men som er nemt at administrerer og dermed samtidig sikre låste døre, der hvor der skal være låste døre.

Så Den frie Lærerskole klarer sig også økonomisk. Men det kræver hele tiden, at vi holder øje med de politiske udmeldinger om tilskud. Og det kræver at der er studerende at optage – og de kommer kun, hvis vi har en attraktiv læreruddannelse.

Derfor er det styrelsens ambition hele tiden at skabe et økonomiske råderum, der gør os mindre sårbare overfor pludselige forandringer og uforudsete forhold, der kræver ressourcer.

Med Erik Birk Larsen som nu kontorleder er jeg overbevist om, at vi har fået en kompetent og dygtig mand til at lede administrationen og holde øje med den økonomiske del af Den frie Lærerskole.

Afslutning

At ændre på en organisationsstruktur er en udfordring, som tager tid – både rent praktisk, fordi mange ting skal drøftes og besluttet, men også mentalt, fordi der er så mange overvejelser at gøre.

Derfor blev det også et travlt forår – men her ved skolestart folder det sig langsomt og sikkert ud på bedste vis. Og jeg nød derfor at være med på første skoledag, og helt tydeligt mærke suset af både forventning til det der venter og utålmodigheden for at komme i gang.

Derfor tak til alle ansatte for at yde et stærkt og vedholdende engagement for Den frie Lærerskole. Tak til forstander Ole Pedersen for dygtig ledelse, og god fornøjelse med at folde den nye ledelsesstruktur ud i fuldt flor. Det skal være godt for dig – og for den forstander, der kommer efter dig en dag om meget lang tid.

Tak også for, at vi kunne fejre din 60 års fødselsdag den 28. oktober 2016 ved en reception her på Den frie Lærerskole. Det var godt at se de mange venner af huset, samarbejdspartnere og tillidsmænd.

Tak til styrelsen for kritisk og konstruktiv debat og samarbejde. Vi mødes nok ikke så tit, men I viser stor kærlighed til Den frie Lærerskole, og det kan flytte os langt – ikke kun når vi taler om uddannelse og skole, men også når vi taler om administration, bygninger, love, bekendtgørelser og økonomiske bundlinjer.

Der er dog 4 styrelsesmedlemmer, som får en ekstra tak.

Tak til Gwen Justesen, der har været med som elevrepræsentant i det forløbne år. Du sidder i styrelsen valgt af de studerende – og som sådan skal du ikke repræsentere nogen, men agere som fuldgyldigt styrelsesmedlem. Du har bidraget meget fint med input fra din dagligdag som studerende, og de erfaringer og indtryk er brugbare i styrelsens arbejde.

Gitte Pind har ønsket at udtræde af styrelsen uden for tur. Hun har et år tilbage af sin valgperiode. Tak for dine kritiske øjne på arbejdet i styrelsen, og for at bidrage med både en historisk dimension og et ægte ønske om, at demokratiet er levende på Den frie Lærerskole.

Også Anja Rykind-Eriksen har besluttet at afgang uden for tur. Hun har to år tilbage af sin valgperiode. Tak for gode indspark og perspektiver, som alle kommer fra et stort højskolehjerte og til gavn for Den frie Lærerskole.

Henrik Knudsen har været valgt af det teknisk-administrative personale i vist nok 18 år. Til vinterferien går du på pension, og derfor træder du ud af styrelsesarbejdet. Du er et godt eksempel på, at et frugtbart styrelsesarbejde bliver bedst, når der sidder folk med vidt forskellige kompetencer rundt om bordet. Du besidder samtidig en utrolig god evne til at lytte før du taler, og derfor kommer du ofte med præcise holdninger og synspunkter. Altid loyalt over for Den frie Lærerskole og altid konstruktivt, så vi kan komme videre. Tak for din indsats.

Peter Bendix Pedersen